

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Quickscan Wet natuurbescherming Korn Boezemweg 2 te Dussen

Oriënterend onderzoek ecologie in het kader van de Wet natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2021-1282
Datum:	20 januari 2022, revisie 9 januari 2023
Samensteller:	ir. D. Bogers
Collegiale toets:	ir. T.W.D. Schrader
Opdrachtgever:	Van den Berg Ruimtelijke Ordening
Contactpersoon:	J. van den Berg MSc

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Planlocatie	5
1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep	6
2 Methode	7
2.1 Uitvoering onderzoek	7
2.2 Soortenbescherming	7
2.3 Gebiedsbescherming	8
2.4 Houtopstanden	9
2.5 Houdbaarheid en toepassing	10
3 Beoordeling	11
3.1 Soortenbescherming	11
3.2 Gebiedsbescherming	16
3.3 Houtopstanden	20
4 Samenvatting	21
4.1 Soortenbescherming	21
4.2 Gebiedsbescherming	21
4.3 Houtopstanden	21
5 Conclusie	22
5.1 Conclusie	22
5.2 Uitvoerbaarheid	22
5.3 Vervolgstappen	22
5.4 Te treffen maatregelen	22

1 Inleiding

Aan de Korn Boezemweg 2 te Dussen is een agrarisch perceel gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens het agrarische bouwvlak te verplaatsen en vergroten ten behoeve van de bouw van een wormenkwekerij. Tevens wordt er nabij de wormenkwekerij een ecologische verbindingzone, poel en natuurvriendelijke oever gerealiseerd.

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

Van den Berg Ruimtelijke Ordening begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden. Vervolgens wordt getoetst of de beoogde ruimtelijke ingreep uitvoerbaar is in het kader van de Wet natuurbescherming en/of provinciaal beleid.

Onderzoeksdoelen

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (art. 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden.
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van houtopstanden zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen aan de Korn Boezemweg 2 te Dussen.

1.1 Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Korn Boezemweg 2 te Dussen (figuur 1.2). Het te ontwikkelen gebied dient momenteel als weiland. Het gebied is volledig onverhard en wordt omringd met een prikkeldraad afrastering en sloot met steile oevers. Een deel van het plangebied betreft een woning met verhard erf en schuren. De huidige gebouwen binnen het plangebied blijven binnen de beoogde ruimtelijke ingreep behouden. In figuur 1.3 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Korn Boezemweg 2 te Dussen.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarische percelen, bomengroepen en stilstaande waterlichamen (sloten en een plas). De planlocatie ligt direct ten oosten van het Natura 2000-gebied 'Loevestein, Pompeveld en Kornsche Boezem'. De Alm ligt circa 1800 meter ten noorden van de planlocatie.

Figuur 1.3 Fotografische indruk van de omgeving van de planlocatie.

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft onder andere de realisatie van een wormenkwekerij (figuur 1.4). Het totale bouwvlak beslaat 15.000 m², en is gelegen ten oosten van de huidige bebouwing. Binnen het plangebied wordt tevens een ecologische verbingszone gerealiseerd, welke gesitueerd zal zijn aan de randen van de oost- en zuidzijde van het perceel en bestaat uit beplanting van heesters en diverse bomen. Ten noorden van westen van het plangebied zullen de huidige sloten voorzien worden van een natuurvriendelijke oever. Ten noorden van de bestaande bebouwing wordt binnen de beoogde ruimtelijke ingreep tevens een poel gegraven. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- mogelijk kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- mogelijke werkzaamheden m.b.t. sloten voor een inrit: kleinschalige graaf- en dempwerkzaamheden of het plaatsen van een duiker;
- realiseren natuurvriendelijke oevers: graafwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- aanplant van bomen en struiken: algemene graaf- en beplantingswerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 1.4 Impressie van de beoogde situatie (bron: AURA & Van den Berg Ruimtelijke Ordening).

2 Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De reikwijdte bestaat uit de Wet natuurbescherming en de provinciale omgevingsverordening.

2.1 Uitvoering onderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 10 januari 2022 en is uitgevoerd door ir. L. Davids en ir. D. Bogers. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 6/8 bewolkt, 4° Celsius en windkracht 0-1 (Bft).

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). In NDFF wordt normaliter hierbij een straal van 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

2.2 Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Wnb art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (Wnb art. 3.5) en Andere soorten (Wnb art. 3.10). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt een ontheffingsplicht.

Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1)

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Wnb art. 3.5)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten (Wnb art. 3.10)

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Wnb art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten.

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Wnb art. 1.11). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van Noord-Brabant is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 2.1 *Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant.*

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone pad	Ree
Bastaardkikker	Haas	Rosse woelmuis
Bosmuis	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Bruine kikker	Kleine watersalamander	Veldmuis
Dwergmuis	Konijn	Vos
Dwergspitsmuis	Meerkikker	Wild zwijn
Egel	Ondergrondse woelmuis	Woelrat
Gewone bosspitsmuis		

2.3 Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn.

Provinciaal beleid

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Natuurnetwerk Brabant

Binnen het Natuurnetwerk Brabant geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingplan van toepassing op het Natuurnetwerk Brabant strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken. Binnen het Natuurnetwerk Brabant gelden regels omtrent nieuwe ontwikkelingen. Zo is bijvoorbeeld het realiseren van nieuwvestiging toegestaan als een deel van het desbetreffende NNB door stedelijke gebied loopt, en de nieuwvestiging geen aantasting geeft aan de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. Wanneer er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven zijn, zijn ontwikkelingen binnen het NNB ook mogelijk. Bij verlies van ecologische waarden en kenmerken geldt een compensatieplicht.

Groenblauwe mantel

De provincie streeft naar samenhangende aanpak van natuur, landschap en water die de omgevingskwaliteit en recreatiemogelijkheden versterkt en waardoor de gevolgen van klimaatveranderingen voor de natuur en het watersysteem beter kunnen worden opgevangen. Om de robuustheid van het systeem te bevorderen, zijn er gebieden opgenomen als verbinding tussen het Natuurnetwerk Brabant en het Landelijk gebied; de Groenblauwe mantel. Het beleid in de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten het NNB. Binnen de groenblauwe mantel is volop ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie, met een meer extensief karakter en als die bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap. De ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve functies, zoals stedelijke ontwikkeling of intensieve vormen van recreatie of en landbouw (zoals de bouw van kassen, (bezoekers-)intensieve recreatie, of concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties) passen minder bij het karakter van deze gebieden. Daarom geldt binnen de groenblauwe mantel soms aanvullende regels voor de ontwikkeling van die functies. Het concrete beleid in een gebied behorend tot de groenblauwe mantel is uitgewerkt door de desbetreffende gemeente.

2.4 Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden.

Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Wnb art. 4.1):

- a) houtopstanden binnen de door gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbepantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.5 Houdbaarheid en toepassing

De beoogde ruimtelijke ingreep wordt getoetst aan de actuele wetgeving en provinciale verordening. Over het algemeen heeft een quickscan Wet natuurbescherming een houdbaarheid van 3 jaar, mits binnen deze periode de omstandigheden op de planlocatie, de wetgeving en de provinciale verordening niet wezenlijk veranderen.

3 Beoordeling

3.1 Soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen van beschermde planten niet bekend (NDFD 2012-2022).

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten in het weiland betreffen: Engels raaigras, paardenbloem, paarse dovenetel en vogelmuur. Het erf van de aangrenzende woning is grotendeels verhard en deels beplant met conifeer, gewone braam, haagbeuk en klimop. Rond dit erf is een gemengde houtsingel met struiken en bomen aanwezig. In de beoogde ruimtelijke ingreep worden mogelijk delen van houtsingel verwijderd.

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, bosmuis, bruine rat, bunzing, dwergmuis, egel, haas, huismuis, konijn, mol, ree, rosse woelmuis, veldmuis, wezel en woelrat (NDFD 2012-2022). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, bunzing en wezel.

De bever komt voor in het overgangsgebied tussen water en land: moerassen, langs beken, rivieren, meren en kanalen. Voor de bever zijn goed bereikbare bomen (wilg en populier) op de oever een vereiste. Oevers die sterk begraasd worden zijn onaantrekkelijk voor de bever. Binnen een straal van 2 km van de planlocatie zijn enkel bevers aangetroffen in (de directe omgeving van) de rivier de Alm (NDFD). Op de planlocatie is geen sprake van ruig begroeide oevers met houtige gewassen, er zijn enkel sloten aanwezig die frequent geschoond worden. Op en in de nabije omgeving van de planlocatie zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van bevers, zoals knaagsporen, wissels, beverdammen of burchten. Derhalve zijn negatieve effecten ten aanzien van deze soort uitgesloten.

De bunzing en wezel komen voor in kleinschalige landschappen waar voldoende beschutting aanwezig is in de vorm van houtwallen, bosschages, houtstapels of heggen. Als rustplaats worden vaak steenhopen, houtmijten, holle bomen en bestaande holen van andere zoogdieren (bijvoorbeeld konijn, mol, vos, das en muskusrat) gebruikt. Het raaigrasland biedt geen tot weinig dekking voor deze soorten, waardoor het geen geprefereerd leefgebied vormt. Ook is er voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig in de nabije omgeving. Van essentieel foerageergebied is derhalve geen sprake. Er zijn geen sporen van of potentiële locaties voor rust- of voortplantingsplaatsen aangetroffen. Het is uitgesloten dat de bunzing en wezel de houtsingel nabij de bebouwing gebruiken als migratieroute, de houtsingel vormt namelijk geen verbinding tussen leefgebieden. Derhalve zijn negatieve effecten ten aanzien van de bunzing en wezel uitgesloten.

Door vorengenoemde is het uitgesloten dat de planlocatie een essentiële functie bevat voor soorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde Andere soorten. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Omgevingsverordening van de provincie vallen (zie Wnb art. 3.10). Er is wat betreft beschermde zoogdieren geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of voortplantingsplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of voortplantingsplaatsen.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis (NDFP 2012-2022). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als Habitatrichtlijnsoorten beschermd (Wnb art. 3.5). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (zie H5.4).

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten, loshangende bastdelen, scheuren, spleten of andere openingen welke kunnen dienen als verblijfplaats. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De houtsingel bestaat hoofdzakelijk uit relatief jonge en smalle loofbomen zonder duidelijke holten, snoeiwonden of andere openingen. Eventuele kapwerkzaamheden in de houtsingel resulteren derhalve niet in het wegnemen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Gezien er binnen de beoogde ruimtelijke ingreep geen sloopwerkzaamheden zijn voorzien, is er tevens geen sprake van het aantasten van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Mogelijk worden (delen van) de houtsingel rond het huidige erf verwijderd. De houtsingel dient echter niet als migratieroute, deze verbindt namelijk geen functionele gebieden met elkaar. Daarnaast dient de planlocatie niet als essentieel foerageergebied. De planlocatie betreft een relatief klein oppervlak. In de nabije omgeving zijn voldoende vergelijkbare locaties aanwezig. Binnen een straal van 2 km bestaat het grootste deel van de omgeving uit vergelijkbaar agrarisch landschap. Daarnaast biedt het Natura 2000-gebied ten westen van de planlocatie kwalitatief beter foerageergebied. Derhalve heeft de beoogde ruimtelijke ingreep geen negatieve effecten op vleermuizen, er worden geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden aangetast.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker en kleine watersalamander (NDFP 2012-2022). Voor de heikikker geldt dat deze soort beschermd is onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De heikikker maakt gebruik van drie habitattypen die op zeer korte afstand van elkaar aanwezig dienen te zijn: ondiep, relatief zuur, zonbeschenen en voedselarm voortplantingswater; vochtige plekken in schraal, ruig gebied zoals heide, hoogveen, laagveen en natuurlijk grasland voor in de actieve periode en vochtvrije plaatsen voor overwintering. Hierdoor wordt de heikikker vaak waargenomen in kleinschalige afwisselende landschappen welke worden gekenmerkt door schrale, ruige en vochtige omstandigheden.

De heikikker is duidelijk een cultuurvlindende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. De heikikker is regelmatig waargenomen in de dichtbijgelegen waterlichamen ten zuidwesten van de planlocatie (NDFF). Deze waterlichamen zijn, in tegenstelling tot de sloot rond de planlocatie, natuurlijk ingericht en onderdeel van een Natura 2000-gebied. De eutrofe, monotone en frequent geschoonde sloten rond de planlocatie zijn geen geschikte voortplantingswateren voor de heikikker (figuur 3.1). Het landhabitat biedt niet genoeg structuur om te kunnen dienen als zomerhabitat of winterhabitat, waardoor van geschikte voortplantingswateren geen sprake is. De realisatie van de wormenkwekwerij en de ecologische verbindingzone resulteert derhalve niet in de aantasting van potentieel land- of overwinteringsgebied van deze soort. Binnen de beoogde ruimtelijke ingreep is sprake van het vergraven van een gedeelte van de huidige sloten. Deze worden voorzien van een natuurvriendelijke oever. Gezien de sloten voor de heikikker in de huidige situatie geen geschikt voortplantingswater vormen, is uitgesloten dat deze werkzaamheden leiden tot negatieve effecten ten aanzien van de heikikker. Gezien de korte afstand tot geschikt leefgebied van de heikikker is de sporadische aanwezigheid van deze soort echter niet uitgesloten. De planlocatie is namelijk zonder grote barrières bereikbaar vanaf het natuurgebied. Tijdens de werkzaamheden m.b.t. de sloten dient derhalve rekening te worden gehouden met de sporadische aanwezigheid van heikikkers. Werkzaamheden die effect hebben op het water (realiseren natuurvriendelijke oevers en aanleggen van eventuele duikers) dienen daarom uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode (15 februari t/m 15 juli; BIJ12 Kennisdocument Heikikker, 2017).

Figuur 3.1 De eutrofe, monotone en frequent geschoonde sloten rond de planlocatie voorzien geen geschikt voortplantingswater voor de heikikker. Ook voor de grote modderkruiper is in deze sloot geen geschikt leefgebied aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie. Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad voorkomen op de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen op basis van de vastgestelde provinciale verordeningen.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDFF 2012-2022). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Gezien de afwezigheid van structuurrijke biotopen is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Er is wat betreft beschermde reptielen geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of voortplantingsplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of voortplantingsplaatsen.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde vissoorten: grote modderkruiper (NDFF 2012-2022).

De grote modderkruiper soort prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en veel waterplanten. Voor het succes van deze soort is het essentieel dat er bepaalde elementen op relatief korte afstand van elkaar aanwezig zijn: ondiepe delen met rijke oever- en onderwatervegetatie als voortplantingslocatie, leefgebied voor volwassen exemplaren en diepe delen voor overwintering of droge periodes. De monotone, frequent geschoonde sloot rond de planlocatie biedt door de afwezigheid van gevarieerde watervegetatie geen geschikt habitat voor de grote modderkruiper (figuur 3.1). Derhalve is er wat betreft beschermde vissen geen sprake van het wegnemen van rust- of voortplantingsplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of voortplantingsplaatsen. De natuurvriendelijke oevers die binnen de beoogde ruimtelijke ingreep gerealiseerd worden, vormen voor deze soort in de toekomst echter wel potentieel leefgebied. Naar verwachting zal de ontwikkeling derhalve een positief effect hebben op de grote modderkruiper. Tijdens de graafwerkzaamheden aan de sloten dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van algemene vissoorten en de sporadische aanwezigheid van de grote modderkruiper, waarbij (in het kader van de algemene zorgplicht) voorkomen moet worden dat er sprake is van onnodig verwonden of doden van individuen. Daarom dient onder andere één werkrichting aangehouden te worden (zie H5.4).

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: rivierrombout en platte schijfhoren (NDFF 2012-2022).

De rivierrombout is een specialistische libel van grote rivieren, waar tot op heden nog maar weinig over bekend is. Het larvenhabitat bestaat uit zandige substraten in ondiepe, onbegroeiende, stromingsluwe riviertrajecten, bijvoorbeeld tussen kribben. Op de planlocatie zijn deze elementen niet aanwezig, er is enkel sprake van frequent onderhouden sloten aangrenzend aan agrarische percelen. Deze soort is in het verleden dan ook enkel in de omgeving van de rivier ten noorden van de planlocatie aangetroffen (NDFF). Derhalve zijn negatieve effecten ten aanzien van de rivierrombout uitgesloten.

De platte schijfhoren is een zoetwaterslak die onder andere voorkomt in ondiepe, onbeschaduwde, heldere, eutrofe veensloten met een overvloedigheid aan diverse soorten waterplanten (onder andere krabbenscheer, kikkerbeet, fonteinkruiden, kransvederkruid en brede waterpest) en draadwier. Deze soort is gevoelig voor watervervuiling. De agrarische sloot rond de planlocatie is monotoon en wordt frequent geschoond, wat de aanwezigheid van waterplanten aanzienlijk beperkt. Daarmee is er geen geschikt habitat aanwezig voor de platte schijfhoren. Derhalve zijn negatieve effecten ten aanzien van deze soort uitgesloten.

Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Er is wat betreft beschermde insecten en andere ongewervelden geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of voortplantingsplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of voortplantingsplaatsen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: grauwe gans, knobbelzwaan en merel. Gedurende het veldbezoek zijn geen individuen en/of sporen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie en/of leefgebied. In de houtsingel is een nest aangetroffen van een ekster of zwarte kraai (cat. 5). Binnen een straal van 100 meter van de planlocatie is vastgestelde aanwezigheid van nestlocaties van jaarrond beschermde vogels (cat. 1 t/m 4) niet bekend (NDFF 2012-2022).

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De huismus en gierzwaluw broeden hoofdzakelijk in bebouwing (onder andere onder dakpannen). Huismussen maken gebruik van struwelen rond deze bebouwing. Voor de gierzwaluw kunnen voedselvluchten op vele kilometers (tot wel 1000 km) van het nest plaatsvinden, waardoor het foerageergebied niet nader te definiëren is. Gezien er binnen de beoogde ruimtelijke ingreep geen sloopwerkzaamheden zijn voorzien, is er geen sprake van aantasting van nestlocaties van de huismus en gierzwaluw. Het woonhuis direct gelegen aan de te bebouwen grond faciliteert wegens het platte dak geen geschikte verblijfplaatsen voor de huismus of gierzwaluw. Het mogelijk verwijderen van (delen van) de houtsingel heeft daarmee geen nadelige gevolgen voor (essentieel) huismus leefgebied.

Op en rond de planlocatie zijn geen sporen van uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil) aangetroffen. Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan op korte afstand van de planlocatie uitgesloten worden. Mogelijk dient het te bebouwen weiland als algemeen foerageergebied voor roofvogelsoorten. Van essentieel leefgebied is echter geen sprake gezien op korte afstand geen nesten aanwezig zijn, er binnen een straal van 2 km voldoende vergelijkbaar agrarisch gebied is en het weiland beperkt kwalitatief foerageergebied betreft. Het nabijgelegen Natura 2000-gebied faciliteert daarentegen zeer geschikt leefgebied voor de buizerd. Binnen dit gebied zijn in de afgelopen jaren regelmatig (nest-indicerende) waarnemingen gedaan (NDFP 2012-2022). Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of onder bruggen of stuwen. Voor deze soort zijn op de planlocatie geen geschikte nestlocaties of functioneel leefgebied aanwezig.

Er is wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of nestplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of nestplaatsen.

Vogels - Algemene broedvogels en cat. 5

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek is in de houtsingel één nest aangetroffen van ekster of zwarte kraai, aannemelijk kunnen er ook nesten van kleinere (algemene) vogels aanwezig zijn of gebouwd worden. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Ekster en zwarte kraai vallen onder cat. 5, wat inhoudt dat deze nesten jaarrond beschermd zijn indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Gezien deze twee soorten zeer flexibel zijn in het bouwen van nieuwe nesten is van ecologisch zwaarwegende redenen geen sprake, waardoor ook geen sprake is van jaarrond bescherming van deze nesten. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de eventuele kapwerkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

3.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. De planlocatie ligt direct ten oosten van het Natura 2000-gebied 'Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem' (figuur 3.2).

Figuur 3.2 De planlocatie ligt direct ten oosten van het Natura 2000-gebied 'Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem' (bron: arcgis.com).

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van een wormenkwekerij, ecologische verbindingzone en poel. Tevens zijn er aan de sloten in het noorden en westen graafwerkzaamheden beoogd (realiseren natuurvriendelijke oever). Ondanks dat deze werkzaamheden buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd worden, kunnen er nog steeds effecten optreden. Wat betreft de realisatie van de wormenkwekerij, houtsingel en poel geldt dat voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Tussen dit werkingsgebied en het de grens van het Natura 2000-gebied bevindt zich een houtsingel, openbare weg, woonerf met bebouwing en een open veld. Deze tussenliggende elementen beperken de mate van verstoring voor het Natura 2000-gebied.

De graafwerkzaamheden, met name bij de westelijke sloot, vinden echter plaats in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied. Derhalve is er voor deze werkzaamheden mogelijk sprake van enige effecten. Potentiële effecten van activiteiten op het Natura 2000-gebied kunnen in kaart worden gebracht middels de Effectindicator (Synbiosys Alterra, 2022). De indicator is een interactieve tool waarmee op hoofdlijnen bepaald kan worden welke effecten mogelijk optreden bij een bepaalde ruimtelijke activiteit. De output bestaat uit een tabel waarin per habitat en doelsoort van het gebied wordt aangegeven wat de gevoeligheid is. De aanleg van een natuurvriendelijke oever is niet opgenomen als activiteit in de effectenindicator. De activiteit die deze werkzaamheden het beste omvat betreft 'Onderhoud waterlichaam'. De activiteit 'Onderhoud waterlichaam' kan binnen het Natura 2000-gebied 'Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem' leiden tot de volgende tijdelijke/permanente effecten op soorten en/of habitattypen:

Figuur 3.3 Overzicht van de effecten van de activiteit 'Onderhoud waterlichaam' op de soorten en habitattypen binnen het Natura 2000-gebied 'Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem' (bron: Effectenindicator via www.synbiosys.alterra.nl).

De planlocatie is gelegen buiten het Natura 2000-gebied. Op de planlocatie en in het aangrenzende Natura 2000-gebied is geen sprake van de habitattypen 'Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden', 'Slikkige rivieroeveren', 'Stroomdalgraslanden', 'Ruigten en zomen', 'Glanshaver- en vossenstaarthooilanden' en 'Vochtige alluviale bossen'. Effecten ten aanzien van deze habitattypen zijn derhalve volledig uitgesloten en worden in onderstaande alinea's niet nader besproken.

Verarming door stikstof uit de lucht (4)

De graafwerkzaamheden aan de sloten binnen het plangebied resulteren aannemelijk niet in een significante toename van verarming door stikstof uit de lucht. De machines die worden gebruikt om de graafwerkzaamheden te verrichten kunnen zorgen voor een tijdelijke en beperkte uitstoot van stikstof. Echter zijn de habitattypen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied niet aangewezen als stikstofgevoelig, waardoor negatieve effecten ten aanzien van dit gebied uitgesloten kunnen worden. In de toekomstige situatie zal het huidige weiland niet meer bemest worden, derhalve ontstaan er ten aanzien van de stikstofconcentraties in en nabij het Natura 2000-gebied juist positieve effecten. De effecten van stikstof op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden worden later in dit hoofdstuk nader beoordeeld.

Verontreiniging (7)

De realisatie van een natuurvriendelijke oever resulteert niet in verontreiniging. De werkzaamheden beperken zich tot zeer tijdelijke graafwerkzaamheden waarbij de huidige oever in een flauwe hoek wordt afgegraven, en brengen geen gebiedsvreemde stoffen met zich mee. Natuurvriendelijke oevers resulteren in een grotere hoeveelheid van, en diversiteit aan, waterplanten. Deze planten hebben een zuiverdere werking op het watersysteem, waardoor de mate van verontreiniging naar verwachting zal afnemen (Sollie et al., 2011). Dit resulteert in betere omstandigheden voor doelsoorten zoals de grote modderkruiper. Gezien er geen sprake is van verontreiniging van het oppervlaktewater binnen het plangebied, kan tevens uitgesloten worden dat er verontreiniging ontstaat binnen het Natura 2000-gebied.

Verandering stroomsnelheid (10)

Er ontstaan ten gevolge van de realisatie van een natuurvriendelijke oever geen significante veranderingen in de stroomsnelheid binnen de watergang. Agrarische sloten zijn reeds watertypen waar slechts minimale stroming aanwezig is. Een natuurvriendelijke oever brengt hier geen verandering in. Wel ontstaan er door de aanwezigheid van een natuurvriendelijke oever plaatselijke luwten, welke juist voordelig zijn voor de aanwezigheid van de geselecteerde doelsoorten. De beoogde werkzaamheden vinden tevens niet plaats binnen een Natura 2000-gebied, waardoor eventuele minimale veranderingen in stroomsnelheid niet doorwerken tot in het Natura 2000-gebied. Ten aanzien van stroomsnelheid zijn negatieve effecten op het Natura 2000-gebied derhalve uitgesloten.

Verandering overstromingsfrequentie en verandering dynamiek substraat (11 & 12)

Gezien er geen grootschalige hydrologische aanpassingen beoogd zijn, zal de ontwikkeling geen effect hebben op de overstromingsfrequentie van het Natura 2000-gebied. Dit gegeven, samen met het feit dat er binnen het Natura 2000-gebied geen werkzaamheden zijn beoogd, sluit tevens uit dat er sprake is van veranderingen in de dynamiek van het substraat.

Optische verstoring (16)

Mogelijk is er gedurende de werkzaamheden sprake van tijdelijke optische verstoring. Dit betreft hoofdzakelijk de externe werking van licht. Om optische verstoring op het Natura 2000-gebied uit te sluiten, dienen de werkzaamheden uitsluitend tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er mag geen gebruik gemaakt worden van kunstmatig licht, dus geen grote bouwverlichting gericht op het Natura 2000-gebied. Indien deze maatregelen (zie ook H5.4) worden opgevolgd, is er geen sprake van optische verstoring ten aanzien van het nabijgelegen Natura 2000-gebied.

Verstoring door geluid en mechanische effecten (13 & 17)

De graafwerkzaamheden zijn van zeer tijdelijke en kleinschalige aard. Toch kunnen er ten gevolge van deze werkzaamheden voor een beperkte periode verstoringseffecten optreden (geluid en mechanische effecten). De geselecteerde doelsoorten (bever, bittervoorn, grote modderkruiper, kamsalamander, kleine modderkruiper en rivierdonderpad) zijn hier over het algemeen (zeer) gevoelig voor.

Ten aanzien van volledig aquatische soorten (bittervoorn, grote modderkruiper en kleine modderkruiper) geldt dat er geen Natura 2000 watergangen zijn die binnen de verstoringzone van de ontwikkeling vallen. De meest nabijgelegen watergang is namelijk gesitueerd op circa 65 meter afstand. Hier zullen de beperkte graafwerkzaamheden voor de eventueel aanwezige doelsoorten niet merkbaar zijn. Negatieve effecten ten aanzien van deze doelsoorten zijn derhalve uitgesloten.

Op de planlocatie en binnen de verstoringzone van de ontwikkeling is geen geschikt leefgebied aanwezig voor de bever. Voor de kamsalamander ontbreken daarnaast waarnemingen binnen een straal van 2 km van de planlocatie (NDFF 2013-2023). Hierdoor wordt de aanwezigheid van deze soorten binnen de verstoringzone van de werkzaamheden niet verwacht, waardoor er van versturende effecten geen sprake is.

Om in het kader van de algemene zorgplicht negatieve effecten voor andere soorten zo veel mogelijk te beperken, dient tijdens de werkzaamheden één werkrichting aangehouden te worden. Hierdoor hebben onder andere vissen de mogelijkheid om uit te wijken. Tevens dienen, om verstoring van eventueel aanwezige broedvogels in het Natura 2000-gebied te voorkomen, de graafwerkzaamheden aan de sloten uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen (indicatief medio maart t/m medio juli; zie H5.4).

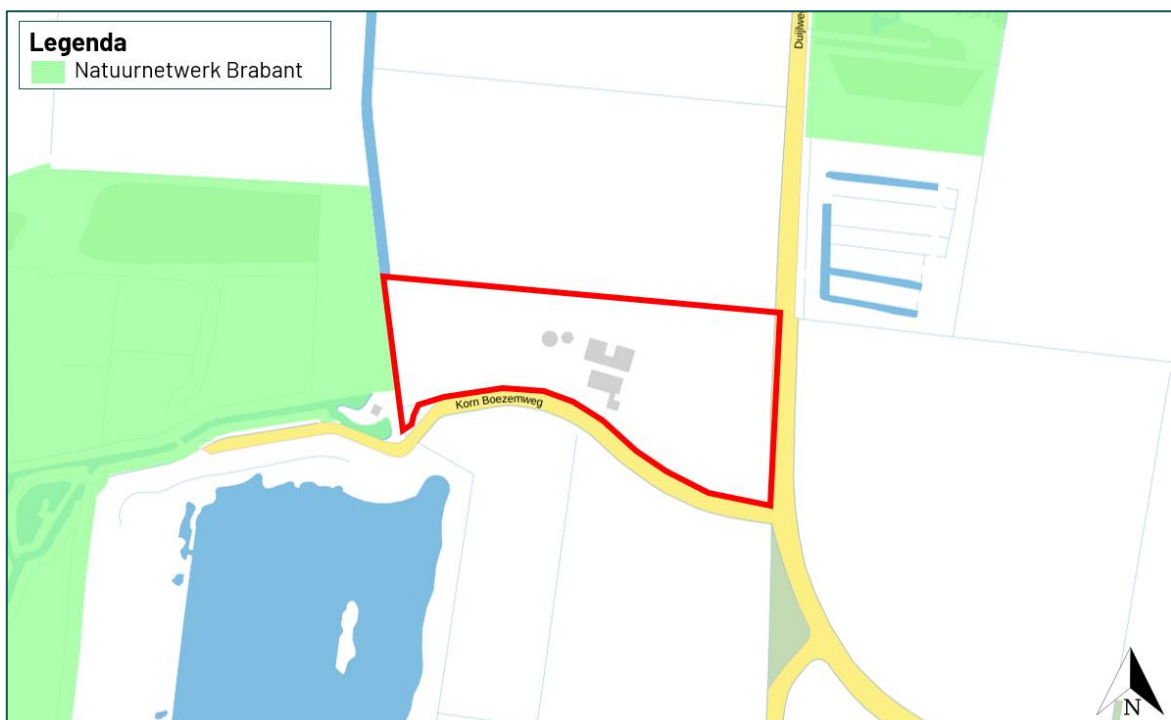
Gedurende de bouwfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. Per 2 november 2022 geldt dat de algemene bouwvrijstelling onbruikbaar is en dat activiteiten van de bouwsector onderdeel moeten zijn van de beoordeling.

Naar verwachting is de bouwfase van de wormenkwekerij relatief kort. Ook de overige werkzaamheden hebben relatief weinig inzet van machines. Het Natura 2000-gebied wat grenst aan de planlocatie is daarbij niet aangewezen als stikstofgevoelig. Gezien het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied wat is aangewezen als stikstofgevoelig op circa 5,1 km afstand van de planlocatie is gesitueerd, kan op voorhand uitgesloten worden dat er in de bouw- en gebruiksfase sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden binnen Natura 2000-gebieden. Een berekening middels de AERIUS-Calculator kan derhalve achterwege blijven.

Provinciaal aangewezen gebieden

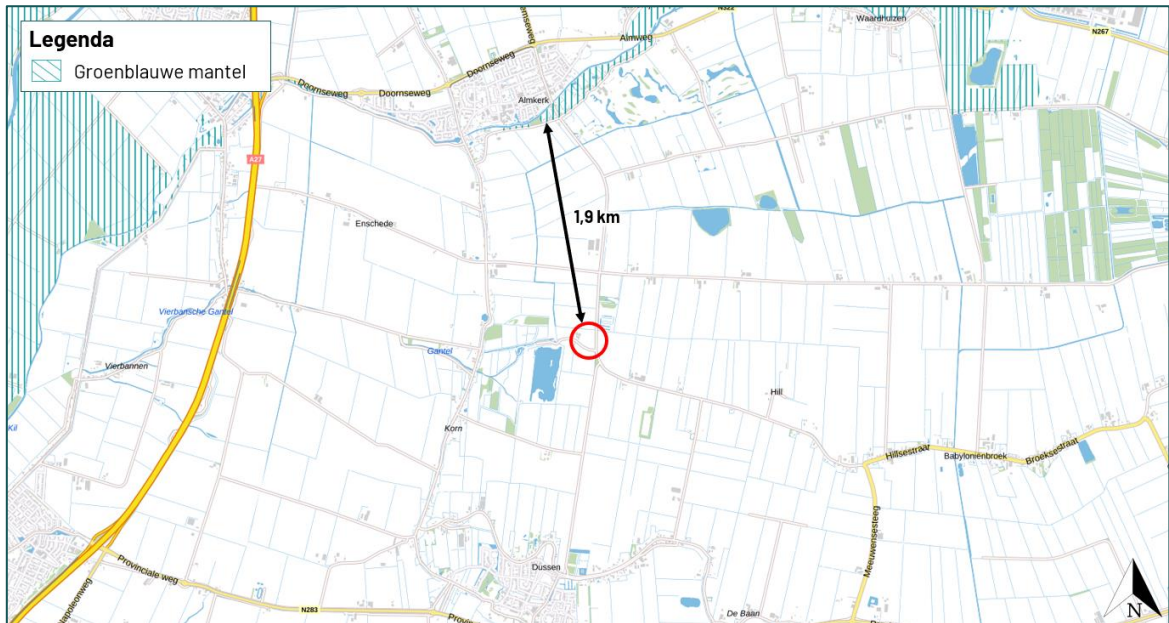
De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Natuurnetwerk Brabant of de Groenblauwe mantel.

De planlocatie ligt direct ten oosten van het Natuurnetwerk Brabant (figuur 3.4). Voor het NNB geldt dat externe werking een toetsingskader biedt. Voor de werkzaamheden ten oosten van de bestaande bebouwing (realisatie wormenkwekerij) geldt dat deze op dermate afstand van het NNB zijn gesitueerd, dat hier geen sprake is van externe werking. Er zijn tussen het NNB en het oosten van de planlocatie namelijk voldoende elementen aanwezig die directe verstoring beperken, zoals wegen, agrarische velden, struwelen en bebouwing. Voor de graafwerkzaamheden aan de sloten in het westen van de planlocatie geldt dat verstoring geminimaliseerd dient te worden middels de maatregelen die reeds opgesteld zijn ten aanzien van het Natura 2000-gebied: geen gebruik maken van kunstmatige verlichting, één werkrichting hanteren en werken buiten het broedseizoen (zie H5.4). Hiermee is uitgesloten dat er sprake is van negatieve effecten ten aanzien van het NNB.

Figuur 3.4 De planlocatie ligt op een afstand van circa 170 m tot het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Brabant.

Op een afstand van circa 1,8 km ligt de Groenblauwe mantel (figuur 3.3). Voor de groenblauwe mantel geldt dat externe werking geen toetsingskader biedt.

Figuur 3.5 De planlocatie ligt op een afstand van circa 1,9 km tot het dichtstbijzijnde Groenblauwe mantel.

Effectiviteit ecologische verbindingzone

Het huidige inrichtingsplan heeft een toegevoegde waarde als ecologische verbindingzone (EVZ) voor zowel aquatische als grondgebonden soorten. Om de functionaliteit van de EVZ te waarborgen, dient er op het terrein idealiter zo min mogelijk verlichting gebruik te worden. Indien het gebruik van verlichting gewenst is, dient gebruik gemaakt te worden van natuurvriendelijke verlichting (beperken lichtsterkte, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel), welke zo min mogelijk op de omliggende groenstructuren en watergangen gericht dient te worden.

3.3 Houtopstanden

Wet natuurbescherming

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien aan (i) zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer of (ii) een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Een meldingsplicht in het kader van Wnb is niet noodzakelijk.

Algemene Plaatselijke Verordening

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

4 Samenvatting

4.1 Soortenbescherming

De planlocatie heeft geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor soorten welke niet beschermd zijn (behoudens de algemene zorgplicht) en/of waarvoor een vrijstelling geldt. Voor broedvogels geldt dat de nesten van alle soorten beschermd zijn tijdens het broedseizoen (indicatief 15 maart – 15 juli).

Tabel 4.1 Overzicht van de Soortenbescherming.

Soortgroep	Bescherming Wnb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijke functie planlocatie
Planten		Nee	
Grondgebonden zoogdieren		Nee	
Vleermuizen		Nee	
Amfibieën		Nee	
Reptielen		Nee	
Vissen		Nee	
Insecten en andere ongewervelden		Nee	
Vogels (cat. 1 t/m 4)		Nee	
Vogels (Algemeen en cat. 5)		Nee	

4.2 Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of provinciaal aangewezen beschermde gebieden. Indien enkele maatregelen worden opgevolgd om versturende effecten te minimaliseren (zie H5.4), kan op voorhand uitgesloten worden dat er ten aanzien van Natura 2000-gebied en Natuurnetwerk Brabant negatieve effecten ontstaan.

Tabel 4.2 Overzicht van beschermde gebieden in het kader van gebiedsbescherming.

Gebiedsbescherming	Afstand	Effecten	Nader onderzoek
Natura 2000	0 m	Geen	N.v.t.
Natuurnetwerk Brabant	0 m	Geen	N.v.t.
Groenblauwe mantel	1,9 km	Geen	N.v.t.

4.3 Houtopstanden

Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

5 Conclusie

5.1 Conclusie

De beoogde realisatie van een wormenkwekerij aan de Korn Boezemweg 2 te Dussen is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (art. 3.1.6 Bro).

5.2 Uitvoerbaarheid

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van zoogdieren, en algemene broedvogels (in het kader van algemene zorgplicht). Ook dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van heikikkers. Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. Ook in het kader van gebiedsbescherming dienen enkele maatregelen genomen te worden om negatieve effecten ten aanzien van Natura 2000-gebied en Natuurnetwerk Brabant te voorkomen.

5.3 Vervolgstappen

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden (soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden). Derhalve is het uitvoeren van aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

5.4 Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- Bij werkzaamheden in het water dient zoveel mogelijk voorkomen te worden dat er sprake is van het onnodig verwonden/doden van algemene vissoorten. Hiervoor dient tijdens de werkzaamheden één werkrichting aangehouden te worden, zodat vissen en andere dieren voldoende uitwijkmogelijkheid hebben.
- Bij werkzaamheden met betrekking tot de sloot dient voor de heikikker gewerkt te worden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden tussen 15 juli en 15 februari. Deze periode kan eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden.

- Eventuele kapwerkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Bronvermelding

Bouwens, S, 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging in opdracht van de provincie Noord-Brabant.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. –Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Sollie, S., Brouwer, E., & De Kwaadsteniet, P., 2011. Handreiking natuurvriendelijke oevers: Een standplaatsbenadering. *Stowa rapport 2011-19, isbn 978.90. 5773.521. 9.*

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)

Kennisdocument Bever (*Castor fiber*)

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*)

Kennisdocument Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) (2021)

Kennisdocument Heikikker (*Rana arvalis*)

Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*)

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com

www.bij12.nl

www.kaartbank.brabant.nl

www.nationaalgeoregister.nl

www.ndff.nl

www.noord-brabant.maps.arcgis.com

www.noord-brabant.tercera-ro.nl

www.ravon.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.vlinderstichting.nl

www.wilde-planten.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Korn Boezemweg 2 te Dussen en bestaat uit een koeienweiland. De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de bouw van een wormenkwekerij en realisatie van een poel en ecologische verbindingszone.

Figuur 2 Rond de planlocatie loopt een eutrofe, monotone en frequent geschoonde sloot. Een gedeelte van de sloten worden binnen de beoogde ruimtelijke ingreep voorzien van een natuurvriendelijke oever.

Figuur 3 Ten westen van het koeienweiland bevindt zich een woonhuis met verhard erf. Dit erf is deels omringd met een houtsingel.

Figuur 4 In de beoogde ruimtelijke ingreep worden mogelijk (delen van) de gemengde housingel met bomen en struiken verwijderd.

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl